

LA FLORA ADVENTÍCIA

Adventícies, vegetació natural, plantes bioindicadores o males herbes?

Sigui quin sigui el nom que els hi posem, les plantes que viuen enmig dels cultius no són neutres, sinó que s'adapten de manera natural al medi on viuen. A més, la seva presència constitueix un element que permet caracteritzar les regions, per això de vegades se les anomena "bioindicadores". Contribueixen a la biodiversitat dels cultius, serveixen d'hoste a insectes i àcars (nocius o auxiliars), milloren l'estructura i la vida del sòl, limiten l'erosió, afavoreixen la infiltració d'aigua, augmenten la taxa de matèries orgàniques i la biomassa microbiana del sòl, en definitiva, no són únicament "males" herbes. Tot i així, el seu nivell de consumició hídrica i de nitrogen representa gairebé sempre una competència important en el nostre clima mediterrani: les pèrdues de rendiment, l'estrès hídric i la carència de nitrogen gairebé sempre apareixen quan hi ha una presència elevada d'adventícies. Per a l'agricultor, més que conèixer el seu nom, és important que compregui el seu cicle de desenvolupament (període de germinació, forma de conservació, aspectes que afavoreixen la seva presència) per definir el mètode més eficaç per a controlar-les.

Les plantes anuals

Aquestes plantes tenen un cicle de vida o desenvolupament inferior a un any. El desenvolupament de la planta, en particular de les seves arrels, és relativament limitat. Es conserven exclusivament en forma de llavors amb un poder de germinació molt important quan estan localitzades prop de la superfície (poques reserves).

ANUALS D'ESTIU

Aquestes plantes germinen exclusivament a la primavera i a l'estiu. Completen la totalitat del seu cicle de desenvolupament a l'estiu i poden ser molt perjudicials per a la vinya.

Amaranta
réflechie,
Blet punxet,
Amaranthus
retroflexus

Preferència:
sòls d'argilo-
sos a llimosos.
PH de neutre a
bàsic, sòls per-
meables, rics
en humus i en
substàncies
nutritives,
sobretot en
nitrogen.

Chenopode
blanc,
Blet blanc,
Chenopodium
album

Preferència:
tot tipus de
sòls però que
sigui fèrtils, en
particular sòls
cultivats, no
calcaris.

Nom commun - Nom catalan - Nom latin

Seneçon vulgaire, Lletsó de foc/Xenixell,
Senecio vulgaris
Preferència: tot tipus de sòls, prefereix sòls frescos,
humits, rics en nitrogen i humus.

Pourpier des maraichers, Verdalaga, *Portulaca oleracea*
Preferència: sòls d'argilo-llimosos a arenosos, pH
indiferent. Sòls tous, rics en substàncies nutritives,
arenosos en regions caloroses.

Crépis de Nîmes, Crepis sancta
Preferència: sòls rics i secs.

Digitaire sanguine, Pota de gall, *Digitaria sanguinalis*
Preferència: sòls de llimosos a arenosos, pH indiferent,
desproveïts de calcària però no de substàncies nutritives.

Sétaire verte, Xarrell, *Setaria viridis*
Preferència: sòls d'argilo-llimosos a arenosos amb un pH
de neutre a àcid, desproveïts de calcària però rics en
substàncies nutritives.

Mouron des champs, Pic de gallina, *Anagallis arvensis*
Preferència: sòls tous amb pHs neutres.

Morelle noire, **Morella negra/tomata borda**,
Solanum nigrum

Preferència: tot tipus de sòls però millor sòls rics en nitrogen. Indicador de nitrogen.

Bident presque alterne, **Bident de vinya**,
Bidens subalternans

Preferència: sòls llimosos i arenosos relativament fèrtils i tous, amb tendència a saturar-se d'aigua.

Tagetes des décombres, **Camamilla americana**,
Tagetes minuta

Preferència: sòls més o menys rics en nitrogen. Vores de carretera i camins, terres no cultivades.

Euphorbe réveille matin, **Herba de colobra/Euforbia gira-sol**, *Euphorbia helioscopia*

Preferència: sòls rics en nitrogen.

Remouée des oiseaux, **Passa camins**,
Polygonum aviculare

Preferència: tot tipus de sòls, pH indiferent.

Datura stramoine, **Talpera/Figuera d'infern**,
Datura stramonium

Preferència: sòls rics en nitrogen.

Orge des rats, **Blat de gos/Margall bord**,
Hordeum murinum

Preferència:
tot tipus de
sòls.

Véronique de Perse, Verònica pèrsica,
Veronica persica

Preferència:
tot tipus de
sòls rics en
nitrogen.

Fumeterre officinale, **Herba de colom/Colomina/Fumisterra**, *Fumaria officinalis*
Preferència: sòls llimosos tous, fèrtils.

Lampourde à gros fruits, Gafets,
Xanthium strumarium

Preferència:
sòls rics en
zones
d'estius
calorosos.

Ceraiste aggloméré, Cerasti aglomerat/Pelevella,
Cerastium glomeratum
Preferència: sòls llimosos, arenosos o argilosos,
frescos, pobres en calcària.

Folle avoine, Cugula fàtua,
Avena fatua

Preferència:
tot tipus de
sòls.

ANUALS D'HIVERN

Aquestes plantes germinen principalment a la tardor i són capaces de passar l'hivern en estat vegetatiu en forma de "rosetes". No són perjudicials per a la vinya i s'està fent recerca sobre la possible influència que poden tenir al sòl (reestructuració, lluita contra l'erosió...).

Fausse roquette, **Roquette borda/Ravenissa blanca**, *Diplotaxis erucoides*

Preferència: sòls argilosos, lleugers. PH de neutre a bàsic.

Erigeons,
Coniza,
Conyza sp

Preferència:
tot tipus de
sòls.

Géranium à feuilles rondes, **Suassana**, *Geranium rotundifolium*

Preferència: tot tipus de sòls rics.

Andryale à
feuilles
entières,
**Llonguera
integrifolia**,
*Andryala
integrifolia*

Preferència:
sòls de
l·limosos a
arenosos
amb un pH
àcid.

Laiteron rude ou maraîcher, **Llatriço/Lletsó punxós**, *Sonchus asper*, *Sonchus oleraceus*

Preferència: tot tipus de sòls frescos.

Ray grass italien, **Margall**,
Lolium multiflorum

Erodium à feülles de cigüe, *Bec de guia*/Herba d'agüles, *Erodium cicutarium*

Preferència: sòls llimosos secs o lleugerament humits, pH neutre a lleugerament àcid a les regions caloroses.

Capselle bourse à pasteur, *Bossa de pastor*, *Capsella bursa pastoris*

Preferència: tot tipus de sòls.

Gaillet gratteron, *Apegalós*/Rabosa, *Galium aparine*

Preferència: sòls rics en humus, fèrtils, frescos.

Coquelicot, *Ababolera*, *Papaver rhoeas*

Preferència: sòls de llimosos a argilosos compostos de calcària.

Les plantes bianuals

Aquestes plantes tenen un cicle vegetatiu superior a un any. Passen l'hivern en forma de "roseta" o "mata" arran del sòl. Durant la primera part del cicle, aquestes plantes instal·len el seu sistema radicular i hi acumulen reserves. El període de fred és indispensable per a la iniciació floral. La segona fase, a la primavera següent, es dedicarà a la reproducció (floració, producció de llavors).

Carotte sauvage, *Pastanaga borda*, *Daucus carota*

Preferència: tot tipus de sòls.

Réséda raiponce, *Pebrots de suc*, *Reseda phyteuma*

Preferència: tot tipus de sòls.

Laitue sauvage,
Enciam bord,
Lactuca serriola

Preferència:
sòls argilo-
limosos amb
un pH de
neutre a bàsic.

Les vivaces i perennes

Aquestes plantes tenen la capacitat de viure diversos anys. Algunes es regeneren i es multipliquen gràcies a òrgans vegetatius subterranis: bulbs, haustoris, rizomes, rebrots, tubercles. El treball del sòl contribueix, per tant, a la disseminació de la planta. En aquest cas, la producció de llavors és baixa. Altres plantes més perennes que vivaces poden sobreviure d'un any a l'altre gràcies a la lignificació, però hauran de produir llavors perquè l'espècie es perpetui.

Sorgo d'Alep,
Canyoca,
Sorghum halepense

Preferència:
tot tipus de
sòls.

Séneçon du Cap,
Seneci,
Senecio inaequidens

Preferència:
tot tipus de
sòls.

Cirse des champs,
Calcida,
Cirsium arvense
Preferència: sòls rics en nitrogen.

Liseron des champs,
Campanella,
Convolvulus arvensis
Preferència: tot tipus de sòls.

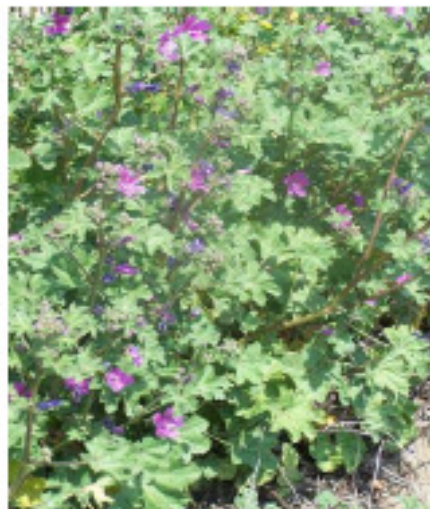
Rumex
crépu,
Paradella
crespa,
Rumex
crispus

Preferència:
sòls
l·limosos,
argilosos,
rics en
elements
nutritius.

Mauve
sylvestre,
Malva,
Malva
sylvestris

Preferència:
sòls rics en
nitrogen.

Garance voyageuse, Grana/Raspeta/Roja/Rogeta,
Rubia peregriana
Preferència: tot tipus de sòls.

Chlendent pied de poule, Gram (Agram),
Cynodon dactylon
Preferència: tot tipus de sòls.

Ciste de Montpellier, Estepa mosquera,
Cistus monspeliensis
Preferència: sòls secs, càlids, àcids i, de vegades, calcaris.

Chondrille, Màstec, Chondrilla juncea
Preferència: sòls argilosos de pH àcid.

Inule visqueuse, Olivarda, *Dittrichia viscosa*
 Preferència: sòls secs, càlids, àcids i, de vegades, calcaris.

Lampourde épineuse, Herba de tres claus, *Xanthium spinosum*
 Preferència: sòls rics en elements nutritius.

Ronce, Romeguera, *Rubus* sp.
 Preferència: sòls rics en nitrogen.

Lamier amplexicaule, Peu de gall/Tinya negra, *Lamium amplexicaule*
 Preferència: tot tipus de sòls.

Plantain lanceolé, Cinc nervis/Plantatge de fulla estreta, *Plantago lanceolata*
 Preferència: sòls rics en nitrogen.

Gesse à larges feuilles,
Pèsol bord,
Lathyrus latifolius

Preferència:
sòls bàsics,
pesats,
argilo-
calcaris o
argilo-
limosos,
sempre
frescos en
profunditat.

Prêle des champs,
Cua de rata,
Equisetum arvense

Preferència:
sòls humits i
profunds.

NOMS FRANCESOS

1 Amarante réfléchie	3 Euporbe réveille matin	2 Mouron des champs
5 Andryale à feuilles entières	5 Fausse roquette	4 Orge de rats
3 Bident presque alterne	4 Folle avoine	9 Plantain lancéolé
6 Capselle bourse à pasteur	4 Fumeterre officinale	2 Pourpier des maraichers
6 Carotte sauvage	6 Gaillet gratteron	10 Prêle des champs
4 Ceraiste aggloméré	8 Garance voyageuse	5 Ray grass italien
1 Chenopode blanc	5 Géranium à feuille rondes	3 Ronouée des oiseaux
8 Chiendent pied de poule	10 Gesse à larges feuilles	6 Réséda raiponce
8 Chondrille	9 Inule visqueuse	9 Ronce
7 Cirse des champs	5 Laiteron rude ou maraicher	8 Rumex crépu
8 Ciste de Montpellier	7 Laitue sauvage	7 Sénéçon du cap
6 Coquelicot	9 Lamier amplexicaule	2 Sénéçon vulgaire
2 Crépis de Nîmes	4 Lampourde à gros fruits	2 Setaire verte
3 Datura stramoine	9 Lampourde épineuse	7 Sorgho d'Alep
2 Digitale sanguine	7 Liseron des champs	3 Tagetes des décombres
5 Erigeron	8 Mauve sylvestre	4 Véronique de Perse
6 Erodium à feuilles de ciguë	3 Morellenoire	

NOMS CATALANS

6 Ababolera	4 Gafets	10 Pèsol bord
6 Apegalós	8 Gram	9 Peu de gall
6 Bec de guia	8 Grana	2 Pic de gallina
3 Bident de vinya	6 Herba d'agulles	9 Plantatge de fulla estreta
4 Blat de gos	3 Herba de colobra	2 Pota de gall
1 Blet blanc	4 Herba del colom	6 Rabosa
1 Blet punxet	5 Llatrigo	8 Raspetta
6 Bossa de pastor	2 Llétso de foc	5 Ravenissa blanca
7 Clcida	5 Llétso punxos	8 Rogeta
3 Camamilla americana	5 Llanguera integrifolia	8 Roja
7 Campanella	8 Malva	9 Romeguera
7 Canyoca	5 Margall	5 Roqueta borda
4 Cerasti ahglomerat	4 Margall bord	7 Seneci
9 Cinq nervis	8 Mástec	5 Suassana
4 Colomina	2 Mija sola	3 Talpera
5 Coniza	3 Morella negra	9 Tinya negra
10 Cua de rata	2 Morello	3 Tomata borda
4 Cugula fàtua	9 Olibarde	9 Tres claus
7 Enciam bord	8 Paradella crespà	2 Verdàlaga
8 Estepa mosquera	3 Passa camí	4 Veronica persica
3 Eufòrbia gira-sol	6 Pastanaga borda	2 Xarrell
3 Figuera d'infèrn	6 Pebrots de suc	2 Xenixell
4 Fumisterra	4 Pelevella	

NOMS LLATINS

1 <i>Amaranthus retroflexus</i>	2 <i>Digitaria sanguinalis</i>	3 <i>Polygonum aviculare</i>
2 <i>Anagallis arvensis</i>	9 <i>Diplotaxis erucoides</i>	2 <i>Portulaca oleracea</i>
5 <i>Andryala integrifolia</i>	9 <i>Dittrichia viscosa</i>	6 <i>Reseda phyteuma</i>
4 <i>Avena fatua</i>	10 <i>Equisetum arvense</i>	8 <i>Rubia peregrina</i>
3 <i>Bidens subalternans</i>	6 <i>Erodium cicutarium</i>	9 <i>Rubus sp</i>
6 <i>Capsella bursa pastoris</i>	3 <i>Euphorbia helioscopia</i>	8 <i>Rumex crispus</i>
4 <i>Cerastium glomeratum</i>	4 <i>Fumaria officinalis</i>	7 <i>Senecio inaequidens</i>
1 <i>Chenopodium album</i>	6 <i>Galium aparine</i>	2 <i>Senecio vulgaris</i>
8 <i>Chondrilla juncea</i>	5 <i>Geranium rotundifolium</i>	2 <i>Setaria viridis</i>
7 <i>Cirsium arvense</i>	4 <i>Hordeum murinum</i>	3 <i>Solanum nigrum</i>
8 <i>Cistus monspeliensis</i>	7 <i>Lactuca serriola</i>	5 <i>Sonchus asper, Sonchus...</i>
7 <i>Convolvulus arvensis</i>	9 <i>Lamium amplexicaule</i>	7 <i>Sorghum halepense</i>
5 <i>Conyza sp</i>	10 <i>Lathyrus latifolius</i>	3 <i>Tagetes minuta</i>
2 <i>Crepis sancta</i>	5 <i>Lolium multiflorum</i>	4 <i>Veronica persica</i>
8 <i>Cynodon dactylon</i>	8 <i>Malva sylvestris</i>	9 <i>Xanthium spinosum</i>
3 <i>Datura stramonium</i>	6 <i>Papaver rhoeas</i>	4 <i>Xanthium strumarium</i>
6 <i>Daucus carota</i>	9 <i>Plantago lanceolata</i>	

Realització:

Laure BERARD-DELAY
Julien THIERY

